

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่ระบาดและไม่ระบาดของประชาชน ในตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน พื้นที่ระบาดและไม่ระบาด ในตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยอาศัยรูปแบบการการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน ซึ่งเป็นตัวแทนของหลังคาเรือนในตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2553 ถึง 31 กรกฎาคม 2553 จำนวน 337 คน นำเสนอผลการศึกษาเรียงลำดับ ดังนี้

- 1.ข้อมูลทั่วไป
- 2.พฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก
- 3.พฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนชายในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกมากกว่าประชาชนชายในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนหญิงในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกน้อยกว่าประชาชนหญิงในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนอายุต่ำกว่า39 ปีในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกมากกว่าอายุต่ำกว่า39 ปีในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนอายุ40-49 ปีในพื้นที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกน้อยกว่า ประชาชนอายุ40-49 ปีในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนอายุมากกว่า 50 ปีในพื้นที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกันกับ ประชาชนอายุในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกน้อยกว่าประชาชนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนจบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกมากกว่า ประชาชนจบการศึกษาระดับสูงกว่าประถมศึกษาในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนประกอบอาชีพ เกษตรกรรมในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกน้อยกว่า ประชาชนประกอบอาชีพ เกษตรกรรมในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนประกอบอาชีพ อื่นๆ (ค้าขาย รับจ้าง)ในพื้นที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกมากกว่า ประชาชนประกอบอาชีพ อื่นๆ (ค้าขาย รับจ้าง)ในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนมีรายได้ ต่ำกว่า 30,000 บาท ในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกน้อยกว่า ประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนมีรายได้

30,001-50,000 บาทในพื้นที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกน้อยกว่า ประชาชนมีรายได้ในพื้นที่
ไม่ระบาด ประชาชนมีรายได้ 50,001-70,000 บาทในพื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่าง
กันกับประชาชนที่มีรายได้ในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนมีรายได้ 70,001 ขึ้นไปในพื้นที่ระบาดของ
โรคไข้เลือดออกมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้ในพื้นที่ไม่ระบาด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยอดรวม	156	100	181	100	337	100
เพศ						
ชาย	66	42.3	68	37.6	134	39.8
หญิง	90	57.7	113	53.2	203	60.2
อายุ						
ต่ำกว่า39 ปี	52	33.3	44	24.3	96	28.5
40-49 ปี	46	29.5	69	38.1	115	34.1
มากกว่า 50 ปี	58	37.2	68	37.6	126	37.4
การศึกษา						
ประถมศึกษา	106	67.9	154	85.1	260	77.2
สูงกว่าประถมศึกษา	50	32.1	27	14.9	77	22.8
อาชีพ						
เกษตรกร	92	59.0	134	74.0	226	67.1
อื่นๆ (ค้าขาย รับจ้าง ฯลฯ)	64	41.0	47	26.0	111	32.9
รายได้						
ต่ำกว่า 30,000 บาท	25	16.0	51	28.2	76	22.2
30,001-50,000 บาท	37	23.7	46	25.4	83	24.6
50,001-70,000 บาท	24	15.4	28	15.5	52	15.4
70,001 ขึ้นไป	70	44.9	56	30.9	126	37.4

พฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

1. พฤติกรรมความรู้รายข้อ การประเมินความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่ระบาดและไม่ระบาดพบว่า ประชาชนทั้ง 2 พื้นที่ ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีความรู้ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่อง ดังต่อไปนี้

- 1. การป้องกันไม่ให้ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกได้แก่การไม่ให้ยุงลายกัด
- 2.การป้องกันไม่ให้ยุงกัดเวลานอนต้องนอนในมุ้ง
- 3.ก่อนเข้านอนในมุ้งทุกครั้งควรใช้ผ้าปิดไล่ยุง
- 4. การเลือกซื้อเสื้อผ้าเพื่อป้องกันไม่ให้ยุงกัดควรเลือกซื้อเสื้อผ้าที่หนา
- 5. บริเวณที่ทากันยุงคือแขน ขา ใบหู หลัง คอ ส่วนที่อยู่นอกเสื้อผ้า
- 6. บุคคลที่ไม่ควรใช้ยาทากันยุงได้แก่เด็กเล็ก สตรีมีครรภ์และผู้สูงอายุ
- 7. พืชที่ใช้สกัดผสมทำยาจุดกันยุงได้แก่ตะไคร้หอม ยูคาลิปตัส กระเทียม มะกรูด
- 8. บุคคลที่ไม่ควรใช้ยาจุดกันยุงได้แก่เด็กเล็ก สตรีมีครรภ์และผู้สูงอายุ ประชาชนทั้งสองพื้นที่ตอบคำถามมากกว่า ร้อยละ 50 ในเรื่อง

- 1. กรณีมีผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกอยู่ในบ้านให้ผู้ป่วยนอนในมุ้ง
- 2. การออกฤทธิ์ของยาทากันยุงประมาณ2 ชั่วโมง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกจำแนกตามพื้นที่ระบาดและไม่ระบาด

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การป้องกันไม่ให้ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกคือข้อใด (เฉลย ข้อ ก)				
ก.ไม่ให้ยุงกัดปล่อยกัด	15	9.6	8	4.4
ข.ไม่ให้ยุงรำคาญกัด	1	0.6	1	0.6
ค.ไม่ให้ยุงลายกัด	140	89.7	172	95.0
ง.ไม่ให้ยุงเสือกัด	0	0	0	0
2.วิธีป้องกันไม่ให้ยุงกัดเวลานอนที่ได้ผลดี สะดวก				
ประหยัด และปลอดภัย ได้แก่ข้อใด (เฉลย(ข้อ ข)				
ก.ฉีดวัคซีน	2	1.3	4	2.2
ข.นอนในมุ้ง	154	98.7	176	97.2
ค.จุดไฟไล่ยุง	0	0	1	0.6
ง.จุดยากันยุง	0	0	0	0

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.ก่อนเข้านอนในมุ้งทุกครั้งควรปฏิบัติอย่างไร(ข้อ ก)				
ก.ก่อนเข้านอนในมุ้งใช้ผ้าปิดไต่ยุง	137	87.8	166	91.7
ข.ฉีดพ่นยากันยุงรอบๆมุ้ง	6	3.8	3	1.7
ค.ใช้ยาทากันยุง	3	1.9	1	0.6
ง.ใช้พัดลมพัดไต่ยุง	10	6.4	11	6.1
4.การเลือกซื้อมุ้งควรเลือกมุ้งที่ทำจากวัสดุใด(ข้อ ข)				
ก.ผ้าฝ้ายขาวบาง	56	35.9	49	27.1
ข.เส้นใยสังเคราะห์หรือเส้นใยฝ้าย	86	55.1	124	68.5
ค.ผ้าสีหนาทึบ	10	6.4	3	1.7
ง.ไม่สนใจวัสดุที่ใช้ทำมุ้ง	4	2.6	5	2.8
5. กรณีมีผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกอยู่ในบ้านควรปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างไร(เฉลย ข้อ ก)				
ก.ให้ผู้ป่วยนอนในที่ที่อากาศถ่ายเทสะดวก	61	39.1	135	74.6
ข.ให้ผู้ป่วยนอนในบริเวณที่มีแสงสว่างเพียงพอ	29	18.6	8	4.4
ค.ให้ผู้ป่วยนอนในมุ้ง	63	40.4	29	16.0
ง.ให้ผู้ป่วยนอนที่ไหนก็ได้ที่ผู้ป่วยรู้สึกสบาย	3	1.9	9	5.0
6.หลังตื่นนอน ทุกวัน มุ้งที่ใช้ในการกางนอนต้องทำอย่างไร(เฉลย ข้อง)				
ก.กางไว้ที่เดิมเพื่อสะดวกในการใช้	16	10.3	16	8.8
ข.นำมุ้งไปผึ่งแดด	17	10.9	6	3.3
ค.นำมุ้งไปซักล้างทำความสะอาด	15	9.6	3	1.7
ง.ปลดมุ้งลง แล้วเก็บพับให้เรียบร้อย	108	69.2	156	86.2
7.ลักษณะของเสื้อผ้าที่สวมใส่เพื่อป้องกันไม่ให้ยุงกัดควรเป็นอย่างไร(เฉลย ข้อ ก)				
ก.เป็นเสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว	144	92.3	108	59.7
ข.เป็นเสื้อแขนสั้นและกางเกงขาสั้น	9	5.8	9	5.0
ค.เป็นเสื้อแขนยาวและกางเกงขาสั้น	0	0	2	1.1
ง.เป็นเสื้อแขนสั้นและกางเกงขายาว	3	1.9	62	34.3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8. การสวมเสื้อผ้าเพื่อป้องกันไม่ให้ยุงกัดควรสวมให้ อยู่ในลักษณะใด(เฉลย ข้อ ก)				
ก.สวมเสื้อผ้าให้ปกปิดร่างกายอย่างมิดชิด	107	68.6	154	85.1
ข.สวมตามสบาย	17	10.9	15	8.3
ค.ตามสมัยนิยม	1	0.6	3	1.7
ง.ตามฤดูกาล	31	19.9	9	5.0
9. สีและวัสดุที่นำมาใช้ทำเสื้อผ้าที่มักดึงดูดความสนใจ ให้ยุงมาก็คือสีใด(เฉลย ข้อง)				
ก.สีเหลือง	10	6.4	86	47.5
ข.สีแดง	30	19.2	36	19.9
ค.สีชมพู	15	9.6	7	3.9
ง.สีดำ	101	64.7	52	28.7
10. การเลือกซื้อเสื้อผ้าเพื่อป้องกันไม่ให้ยุงกัดคือ(ข้อ ก)				
ก.ดูความหนาของเนื้อผ้า	128	82.1	157	86.7
ข.ดูความสวยงาม	5	3.2	11	6.1
ค.มีราคาถูก	3	1.9	4	2.2
ง.ตามรสนิยม	20	12.8	9	5.0
11. ยาทากันยุงมีคุณสมบัติอย่างไรต่อยุง(เฉลย ข้อ ข)				
ก.ทำให้ยุงไม่สามารถวางไข่	3	1.9	29	16.0
ข.มีสารไล่ยุง	134	85.9	126	69.6
ค.สามารถฆ่ายุงได้	1ก	9.0	11	6.1
ง.ทำให้ยุงเป็นหมัน	5	3.2	15	8.3
12. การออกฤทธิ์ของยาทากันยุงสามารถขับไล่ยุงได้ อย่างน้อยกี่ชั่วโมง(เฉลย ข้อ ข)				
ก. ประมาณ 1 ชั่วโมง	25	16.0	8	4.4
ข. ประมาณ2 ชั่วโมง	28	17.9	20	11.0
ค. ประมาณ 3 ชั่วโมง	46	29.5	30	16.6
ง.ประมาณ 4 ชั่วโมง	57	36.5	123	68.0

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13. การใช้ยาทากันยุงควรใช้ยาทาบริเวณใดของร่างกาย(เฉลี่ย ข้อ ก)				
ก.ลำตัว	3	1.9	21	11.6
ข.ใบหน้า	2	1.3	2	1.1
ค.แขน ขา ใบหู หลัง คอ ส่วนที่อยู่นอกเสื้อผ้า	135	86.5	145	80.1
ง.ทั่วร่างกาย	16	10.3	13	7.2
14. บุคคลในข้อใดไม่ควรใช้ยาทากันยุง(เฉลี่ย ข้อ ก)				
ก.เด็กเล็ก สตรีมีครรภ์และผู้สูงอายุ	133	85.3	158	87.3
ข.ผู้ป่วยเบาหวาน	11	7.1	10	5.5
ค.ผู้ป่วยอัมพฤกษ์	0	0	6	3.3
ง.ผู้ป่วยเอดส์	12	7.7	7	3.9
15. วิธีการปฏิบัติเมื่อทายากันยุงแล้วมีอาการเป็นผื่น ผื่นแดง หรือรู้สึกร้อนคือข้อใด(เฉลี่ย ข้อ ก)				
ก.หยุดใช้ยาทันที ล้างด้วยน้ำและสบู่ ไปพบแพทย์	108	69.2	141	77.9
ข.ล้างด้วยน้ำและสบู่ ไปพบแพทย์	34	21.8	24	13.3
ค.ไปพบแพทย์ทันที	13	8.3	13	7.2
ง.ปล่อยไว้อาการจะหายได้เอง	1	0.6	3	1.7
16. ยาจุดกันยุงมีฤทธิ์อย่างไรต่อยุง(เฉลี่ย ข้อ ข)				
ก.ทำให้ไข่ของยุงฝ่อ	9	5.8	42	23.2
ข.จับไล่และฆ่ายุงได้	143	91.7	125	69.1
ค.ทำให้ยุงไม่กินอาหาร	2	1.3	6	3.3
ง.ทำให้ยุงเป็นหมัน	2	1.3	8	4.4
17. บุคคลใดต่อไปนี้ใช้ยาจุดกันยุงได้ถูกต้อง(เฉลี่ยข้อ ก)				
ก. นายไผ่จุดยากันยุงในพื้นที่โล่ง	85	54.5	131	72.4
ข .นางศิริพรจุดยากันยุงไม่เลือกพื้นที่	12	7.7	8	4.4
ค.นายมนต์แกนจุดยากันยุงในห้องที่ปิดมิดชิด	57	36.5	35	19.3
ง. นางจินตหราจุดยากันยุงในห้องเด็กเล็ก	2	1.3	7	3.9

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. พืชชนิดใดต่อไปนี้เป็นสัตว์กัดผสมทำยาจุดกันยุงได้(เฉลี่ย ข้อ ก)				
ก.ตะไคร้หอม ยูคาลิปตัส กระเทียม มะกรูด	149	95.5	153	84.5
ข. ข่า หอมแดง	3	1.9	8	4.4
ค. โหระพา ผักกาด สารระเหย	2	1.3	3	1.7
ง.มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด	2	1.3	17	9.4
19. บุคคลในข้อใดไม่ควรใช้ยาจุดกันยุง(เฉลี่ย ข้อ ก)				
ก.ผู้ป่วยเอดส์	3	1.9	10	5.5
ข.ผู้ป่วยเบาหวาน	10	6.4	3	1.7
ค.ผู้ป่วยอัมพฤกษ์	8	5.1	0	0
ง.เด็กเล็ก สตรีมีครรภ์และผู้สูงอายุ	135	86.5	168	92.8
20. การป้องกันเพื่อไม่ให้โรคไข้เลือดออกเกิดขึ้นในหมู่บ้านและชุมชนเป็นหน้าที่ของใคร(เฉลี่ย ข้อ ก)				
ก. อสม.	31	19.9	12	6.6
ข. อบต.	3	1.9	0	0
ค. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	6	3.8	0	0
ง.ทุกคนร่วมมือกัน	116	74.4	169	93.4

2. ระดับพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก จากการศึกษพบว่าระดับความรู้ในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่ระบาด มีคะแนนความรู้เฉลี่ยมากกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด เมื่อจัดระดับความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกแล้วพบว่าประชาชนในพื้นที่ระบาดมีความรู้ในระดับสูงจำนวนมากกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนในพื้นที่ระบาดมีความรู้ในระดับปานกลางจำนวนน้อยกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด และประชาชนในพื้นที่ระบาดมีความรู้ในระดับต่ำจำนวนน้อยกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนความรู้เฉลี่ยและร้อยละของประชาชน(จำนวน)จำแนกตามความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

พื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้		
			สูง	ปานกลาง	ต่ำ
มีการระบาด	14.19	2.61	38.5 (60)	42.9 (67)	18.6 (29)
ไม่มีการระบาด	13.90	2.28	19.9 (36)	58.6 (106)	21.5 (39)
รวม	14.03	2.44	28.5 (96)	51.3 (173)	20.2 (68)

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

3.1 พื้นที่และเพศ ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ที่มีการระบาดกับไม่ระบาดและเพศของประชาชนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่าพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลร่วมของพื้นที่ระบาดกับไม่ระบาดและประชาชนเพศชายกับหญิง ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างประชาชนชายกับหญิงและประชาชนในพื้นที่ระบาดกับไม่ระบาด พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า ประชาชนชายกับประชาชนหญิงและประชาชนในพื้นที่ระบาดกับไม่ระบาดมีพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 5 และตารางที่ 6

ตารางที่ 5 ความรู้เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และเพศ

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ชาย	13.94	2.82	14.00	2.22	13.97	2.52
หญิง	14.38	2.43	13.83	2.33	14.07	2.39
รวม	14.19	2.61	13.90	2.48	14.03	2.44

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนระหว่างพื้นที่และเพศ

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	4.73	4.73	.79	.37
เพศ	1	1.47	1.47	.25	.62
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	1	7.38	7.38	1.24	.27
ความคลาดเคลื่อน	333	1982.72	5.95		
รวม	336	1998.64095			

3.2 พื้นที่และอายุ ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ที่ระบาดกับไม่ระบาดและอายุของประชาชนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่าพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลร่วมของพื้นที่ที่ระบาดกับไม่ระบาดและกลุ่มอายุของ ประชาชน ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ที่ระบาดกับไม่ระบาด พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า กลุ่มอายุของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ที่ระบาดกับไม่ระบาดมีพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกันดังตารางที่ 7 และตารางที่ 8

ตารางที่ 7 ความรู้เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และอายุ

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 39 ปี	14.17	2.29	13.16	2.89	13.70	2.62
40-50 ปี	14.56	2.49	13.92	2.19	14.18	2.33
มากกว่า 50 ปี	13.91	2.93	14.33	1.78	14.14	2.38
รวม	14.19	2.61	13.89	2.28	14.03	2.43

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบความรู้ระหว่างพื้นที่และอายุ

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	13.68	13.68	2.33	.13
อายุ	2	18.94	9.47	1.61	.20
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	2	31.56	15.78	2.69	.07
ความคลาดเคลื่อน	333	1943.06	8.87		
รวม	336	1998.64095			

3.3 พื้นที่และการศึกษา ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ระดับกับไม่ระดับและการศึกษาของประชาชนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่า พฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลร่วมของพื้นที่ระดับกับไม่ระดับและการศึกษาของประชาชน ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาระหว่างประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับ พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า การศึกษาของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ที่มีการระดับกับไม่มีการระดับมีพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 9 และตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ความรู้เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และการศึกษา

	พื้นที่ระดับ		พื้นที่ไม่ระดับ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	14.37	2.41	14.00	2.17	14.15	2.27
สูงกว่าประถมศึกษา	13.82	2.97	13.30	2.85	13.64	2.92
รวม	14.19	2.61	13.90	2.28	14.03	2.44

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบความรู้ระหว่างพื้นที่และการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	f	p
พื้นที่	1	10.90	10.90	1.84	.18
การศึกษา	1	21.47	21.47	3.63	.06
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	1	.33	.33	.056	.81
ความคลาดเคลื่อน	333	1969.66	5.92		
รวม	336	1998.64095			

3.4 พื้นที่และอาชีพ ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ระดับกับไม่ระดับและอาชีพของประชาชนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่าพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลรวมของพื้นที่ระดับกับไม่ระดับและอาชีพของประชาชน ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างอาชีพของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับ พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า อาชีพประชาชนและประชาชนในพื้นที่ที่มีการระดับกับไม่มีการระดับมีพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 11 และตารางที่ 12

ตารางที่ 11 ความรู้เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และอาชีพ

	พื้นที่ระดับ		พื้นที่ไม่ระดับ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เกษตรกร	14.02	2.82	14.06	2.19	14.05	2.46
อื่นๆ (ค้าขาย รับจ้าง ฯลฯ)	14.44	2.26	13.40	2.51	14.00	2.40
รวม	14.19	2.61	13.90	2.28	14.03	2.44

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบความรู้ระหว่างพื้นที่และอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ(df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	17.67	17.67	2.99	.09
อาชีพ	1	1.11	1.11	.19	.67
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	1	21.07	21.07	3.56	.06
ความคลาดเคลื่อน	333	1969.42	5.91		
รวม	336	1998.64095			

3.5 พื้นที่และรายได้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า พื้นที่ที่ระดับกับไม่ระดับและรายได้ของประชาชนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่าพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกประชาชนแตกต่างกันเนื่องจากผลร่วมของพื้นที่ ระดับกับไม่ระดับและประชาชนมีรายได้ต่างกัน จึงควบคุมรายได้ของประชาชนให้เท่ากัน และเปรียบเทียบต่อ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาท และระหว่าง 50,001-70,000 บาท ในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับมีพฤติกรรมความรู้แตกต่างกัน โดยประชาชนในพื้นที่ไม่มีการระดับมีพฤติกรรมความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกมากกว่าประชาชนพื้นที่มีการระดับ ดังตารางที่ 13, 14 และตารางที่ 15

ตารางที่ 13 ความรู้เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และรายได้

	พื้นที่ระดับ		พื้นที่ไม่ระดับ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 30,000 บาท	15.08	2.00	13.64	2.69	14.12	2.56
30,001-50,000 บาท	13.86	2.74	13.87	2.10	13.87	2.39
50,001-70,000 บาท	12.67	2.96	14.39	1.71	13.60	2.50
70,001 ขึ้นไป	14.57	2.39	13.89	2.29	14.27	2.36
รวม	14.19	2.61	13.90	2.28	14.03	2.44

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนระหว่างพื้นที่
และรายได้

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	.67	.67	.12	.73
รายได้	3	27.45	9.15	1.59	.19
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	3	80.92	26.97	4.69	.00
ความคลาดเคลื่อน	329	1891.54	5.749		
รวม	336	1998.64095			

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความรู้ระหว่างประชาชนในพื้นที่มีการระบาดและไม่มี
การระบาด เมื่อ ควบคุมรายได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ต่ำกว่า 30,000					
พื้นที่ระบาด	25	15.08	2.00	2.61	0.01
พื้นที่ไม่ระบาด	51	13.65	2.96		
30,001-70,000					
พื้นที่ระบาด	37	13.86	2.74	0.01	0.99
พื้นที่ไม่ระบาด	46	13.87	2.10		
50,001-70,000 บาท					
พื้นที่ระบาด	24	12.67	2.96	2.52	0.02
พื้นที่ไม่ระบาด	28	14.39	1.71		
70,000 บาทขึ้นไป					
พื้นที่ระบาด	70	14.57	2.93	1.61	0.11
พื้นที่ไม่ระบาด	56	13.89	2.94		

พฤติกรรมกรปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

- 1. ลักษณะพฤติกรรมกรปฏิบัติ
- 1.1 การนอนกางมุ้ง

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมกรปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การนอนกางมุ้ง				
ไม่ปฏิบัติเลย	4	2.6	1	0.6
ปฏิบัติ	152	94.7	180	99.4
ทุกวัน	147	96.7	180	100
บางวัน	5	3.3	1	0.6
นานๆครั้ง	0	0	0	0
เหตุผลที่นอนกางมุ้ง (152,180)				
ป้องกันสิ่งรบกวน	74	48.7	180	100
ป้องกันยุงกัด	143	94.1	180	100
ทำให้หลับสบาย	82	53.9	180	100
แสดงความเห็นส่วนตัว	16	10.5	180	100
อื่นๆ	1	0.7	0	0
เหตุผลที่ไม่นอนกางมุ้ง(4,1)				
ไม่มีมุ้ง	3	75.0	0	0
ไม่มียุง	2	50.0	1	100
อึดอัด	2	50.0	1	100
จี้เกียจ	2	50.0	1	100
ไม่สะดวก	2	50.0	1	100
ไม่มีเงินซื้อ	0	0	0	0

1.2 การใส่เสื้อผ้าป้องกันยุงกัด

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกพฤติกรรมปฏิบัติในการป้องกันโรค
ไข้เลือดออก

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใส่เสื้อผ้าป้องกันยุงกัด				
ไม่ปฏิบัติเลย	26	16.7	1	0.6
ปฏิบัติ	130	83.3	180	99.4
ทุกวัน	18	13.8	0	0
บางวัน	111	85.4	179	99.4
นานๆครั้ง	1	0.8	1	0.6
เหตุผลที่ใส่เสื้อผ้าป้องกันยุงกัด (152,180)				
ป้องกันสิ่งรบกวน	67	51.9	178	98.9
ป้องกันยุงกัด	100	77.5	19	10.6
สวยงามเรียบร้อย	70	54.3	19	10.6
มีสีสัน	19	14.7	1	0.6
อื่นๆ	3	2.3	0	0
เหตุผลที่ไม่ใส่เสื้อผ้าป้องกันยุงกัด(26,1)				
ไม่มีเสื้อผ้า	1	3.7	0	0
อึดอัด	8	29.6	1	100
อากาศร้อน	24	88.9	1	100
ทำความสะอาดลำบาก	2	7.4	0	0
อื่นๆ	0	0	1	100

1.3 การใช้ยาทากันยุง

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกพฤติกรรมปฏิบัติในการป้องกันโรค
ไข้เลือดออก

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้ยาทากันยุง				
ไม่ปฏิบัติเลย	77	49.4	150	82.9
ปฏิบัติ	79	50.6	31	17.1
ทุกวัน	6	7.6	0	0
บางวัน	51	64.6	0	0
นานๆครั้ง	22	27.8	31	100
เหตุผลที่การใช้ยาทากันยุง(79,180)				
เพื่อนบ้านแนะนำ	12	15.2	0	0
ป้องกันยุงกัด	58	73.4	31	100
ขี้เกียจกางมุ้ง	15	19.0	0	0
ป้องกันแมลงอื่นรบกวน	22	27.8	0	0
สะดวก	36	45.6	0	0
อื่นๆ				
เหตุผลที่ไม่ใช้ยาทาทางกันยุง(77,150)				
ไม่มียาทากันยุง	24	27.6	0	0
ไม่มียุง	12	13.8	0	0
แพ้	22	25.3	4	2.7
สิ้นเปลือง	32	36.8	69	46.0
ป้องกันด้วยวิธีอื่น	57	65.5	149	99.3
ต้องทาซ้ำบ่อยๆ	5	5.7	148	98.7
ทาแล้วยุงยังกัด	4	4.6	146	97.3
ราคาแพง	11	12.6	39	22.4
อื่น	0	0	0	0

1.2 การใช้ยาฉุกเฉิน

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกพฤติกรรมปฏิบัติในการป้องกันโรค
ไข้เลือดออก

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้ยาฉุกเฉิน				
ไม่ปฏิบัติตาม	65	41.0	74	40.9
ปฏิบัติ	91	59.0	107	59.1
ทุกวัน	8	8.7	0	0
บางวัน	67	72.8	107	100
นานครั้ง	15	17.4	0	0
นานๆ	1	1	0	0
เหตุผลที่ใช้ยาฉุกเฉิน (91,107)				
ป้องกันสิ่งรบกวน	23	25.3	0	0
ป้องกันยุ่งกัค	85	93.4	107	100
สะดวกในการใช้	50	54.9	107	100
หาซื้อง่าย	44	48.4	107	107
อื่นๆ	0	0	0	0
เหตุผลที่ไม่ใช้ยาฉุกเฉิน(65,74)				
กลืนเหม็น	37	58.7	72	97.3
ไต่ยุ่งไม่ได้	7	11.1	1	1.4
แพ้กลืนและคว้น	37	58.7	72	97.3
สิ้นเปลือง	27	42.9	3	4.1
หาซื้อลำบาก	2	3.2	0	0
อื่นๆ	0	0	0	0

2. ความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติ

2.1 ความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติรายข้อ จากการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่ระบาดและพื้นที่ไม่ระบาด พบว่า ประชาชนในพื้นที่ระบาดมีการนอนในมุ้งน้อยกว่าประชาชนพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนในพื้นที่ระบาดมีการสวมเสื้อและกางเกงที่เป็นเสื้อแขนยาวกางเกงขายาว น้อยกว่าประชาชนพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนในพื้นที่ระบาดมีการใช้ยาทากันยุงมากกว่าประชาชนพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนในพื้นที่ระบาดมีการใช้ยาจุดกันยุงน้อยกว่าประชาชนพื้นที่ไม่ระบาด

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการป้องกันไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่ระบาดและพื้นที่ไม่ระบาด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนทั้ง 2 พื้นที่ ร้อยละ 50 ตอบมีการปฏิบัติเป็นประจำในข้อต่อไปนี้

1. ก่อนนอนมีการสำรวจว่ามียุงอยู่ในมุ้ง
2. สมาชิกในครอบครัวนอนในมุ้ง 2-3 คน ต่อหลัง
3. หลังตื่นนอนต้องเก็บมุ้งให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยเสมอ
4. สภาพมุ้งที่ใช้นอนในบ้านอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุดสามารถ ป้องกันยุงเล็ดลอดเข้าไปได้
5. บุตรหลานนอกกลางวันต้องกางมุ้งให้
6. กรณีที่ไม่สามารถสวม ใส่เสื้อแขนยาวและ กางเกงขายาวให้บุตรหลานที่นั่งดูทีวีหรือ

ทำ การบ้านได้ต้อง เปิดพัดลม ไต่ยุงให้บุตรหลาน

7. การใช้สารเคมีในการทากันยุงหรือสารไล่ยุงค้ำึงถึงพิษภัยหรือโทษของสารเคมีเหล่านั้นเสมอ

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการป้องกันไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่มีการระบาดและพื้นที่ไม่มีการระบาด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนทั้ง 2 พื้นที่ ร้อยละ 20 ตอบมีการไม่ปฏิบัติเลยในข้อต่อไปนี้

1. การนอนในมุ้งตอนกลางวัน
2. หลังตื่นนอนตอนกลางวันมีการตรวจร่างกายพบว่ามีผื่นหรือจุดแดงๆเกิดขึ้น
3. สมาชิกในครอบครัวนอนในมุ้ง 2-3 คน ต่อหลัง
4. หลังตื่นนอนต้องเก็บพับมุ้งให้อยู่ในสภาพ
5. การใช้มุ้งที่ซุกสารเคมี
6. เวลาที่ทำงานในสวนหลังบ้านหรือเมื่อ ต้อง เข้าไปในบริเวณที่รกหลังบ้าน จะทายากัน

ยุง เรียบร้อยเสมอ

7. การใช้ยาจุดกันยุงเวลา นั่งดูทีวีหรือ พักผ่อน
8. การใช้สมุนไพร เช่น ตะไคร้หอม กระเพรา ในการทาไล่ ยุงแทนการใช้สารเคมี

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามพื้นที่ที่มีพฤติกรรมการป้องกันไข้เลือดออก

	พื้นที่ระบาด					พื้นที่ไม่ระบาด				
	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย
1.การนอนในมุ้ง ตอน กลางวัน	32 (20.5)	10 (6.4)	44 (28.4)	20 (12.8)	46 (29.5)	29 (16.5)	11 (6.1)	38 (21.0)	64 (35.4)	38 (21.5)
2.หลังตื่นนอน ตอนกลางวันมี การตรวจร่างกาย พบว่า มีผื่นหรือ จุดแดงๆเกิดขึ้น	5 (3.2)	18 (11.5)	57 (36.5)	22 (14.1)	50 (32.1)	26 (14.4)	78 (43.1)	29 (16.0)	9 (5.0)	38 (21.0)
3.ก่อนนอนการ สำรวจดู ว่ามีขูอยู่ในมุ้ง	104 (66.7)	18 (11.5)	15 (9.6)	2 (2.6)	11 (7.1)	152 (84.0)	7 (3.9)	14 (7.7)	0 (0.0)	7 (3.9)
4.สมาชิกใน ครอบครัว นอนในมุ้ง2-3 คน ต่อหลัง	97 (62.2)	16 (10.3)	22 (14.1)	10 (14.1)	6.4 (32.1)	143 (79.0)	19 (10.5)	4 (2.2)	9 (5.0)	5 (2.8)
5.หลังตื่นนอน ต้องเก็บ พับมุ้งให้อยู่ใน สภาพ เรียบร้อยเสมอ	91 (58.3)	15 (9.6)	38 (24.4)	7 (4.5)	50 (32.1)	146 (80.7)	19 (10.5)	6 (3.3)	4 (2.2)	5 (2.8)
6.การใช้มุ้งที่ชุบ สารเคมี	13 (8.3)	2 (1.3)	12 (7.7)	6 (3.8)	119 (76.3)	107 (59.1)	0 (0.0)	1 (0.6)	2 (1.1)	70 (38.7)
7.สภาพมุ้งที่ใช้ นอนในบ้านอยู่ ในสภาพดีไม่ ชำรุดสามารถ ป้องกันขูงกัด ลอดเข้าไปได้	105 (67.3)	14 (9.0)	24 (15.4)	4 (2.6)	5 (3.2)	161 (89.0)	10 (5.5)	2 (1.1)	0 (0.0)	7 (3.9)
8.สมาชิกในบ้าน ทุกคนมีการ ป้องกัน ตนเอง ไม่ให้ขูงโดย วิธีการต่างๆเวลา เข้า ห้องนอน	94 (60.3)	19 (12.2)	26 (16.7)	5 (3.2)	8 (5.1)	131 (32.4)	23 (12.7)	21 (11.6)	2 (1.1)	3 (1.7)

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	พื้นที่ระบาด					พื้นที่ไม่ระบาด				
	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ้าง บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บาง ครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ้าง บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บาง ครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย
9.บุตรหลานนอก กลางวันต้องกาง มุ้งให้	92 (59.0)	19 (12.2)	24 (15.4)	4 (2.6)	13 (8.3)	107 (59.1)	30 (16.6)	24 (13.3)	6 (3.3)	13 (7.2)
10. เวลา ทำอาหารใน ห้องครัวต้องสวม ใส่	12 (7.7)			19 (12.2)	13 (8.3)	33 (18.2)			12 (6.6)	16 (8.8)
ห้องครัวต้องสวม ใส่ เสื้อ แขนยาว กางเกง ขายาว		21 (13.5)	65 (41.7)				67 (37.0)	52 (28.7)		
11.ในกรณีมีการ ทำความสะอาด บริเวณ บ้าน หรือทำสวนหลัง บ้าน ต้องสวมใส่ เสื้อแขน ขาวและ กางเกงขายาว	48 (28.8)	22 (14.1)	48 (30.8)	11 (7.1)	4 (2.6)	89 (49.2)	53 (29.3)	24 (13.3)	9 (5.0)	5 (2.8)
12. บุตรหลานที่ ดูทีวีหรือ ทำ การบ้านต้องสวม ใส่เสื้อแขนยาว และกางเกงขา ขาว	22 (14.1)	17 (10.9)	52 (33.3)	18 (11.5)	21 (13.5)	49 (27.1)	67 (37.0)	49 (27.1)	8 (4.4)	7 (3.9)
13.กรณีที่ไม สามารถสวม ใส่ เสื้อแขนยาวและ กางเกง ขาวขาวให้ บุตร หลานที่นั่ง ดูทีวีหรือทำ การบ้านได้ต้อง เปิดพัดลม ใส่ถุง ให้บุตรหลาน	97 (62.2)	9 (5.8)	15 (9.6)	4 (2.0)	5 (3.2)	117 (64.6)	22 (12.2)	11 (6.1)	1 (0.6)	29 (16.0)

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	พื้นที่ระบาด					พื้นที่ไม่ระบาด				
	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บาง ครั้ง	ปฏิบัติ นานา ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บาง ครั้ง	ปฏิบัติ นานา ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย
14. เวลาที่ทำงาน ในสวนหลังบ้าน หรือเมื่อ ต้อง เข้า ไปในบริเวณที่รก หลังบ้าน จะ ทากันยุง	8 (5.1)	10 (6.4)	40 (25.6)	34 (21.8)	60 (38.5)	25 (13.8)	8 (4.4)	19 (10.5)	12 (6.6)	116 (64.1)
15.การใช้ยาจุด กันยุงเวลา นั้งดู ทีวีหรือ พักผ่อน	19 (10.3)	12 (7.7)	50 (32.1)	25 (16.0)	49 (31.4)	15 (8.3)	6 (3.3)	27 (14.9)	10 (5.5)	122 (67.4)
16. การใช้ สมุนไพร เช่น ตะไคร้หอม กระ เพา ในการทาไล่ ยุงแทนการใช้ สารเคมี	10 (6.4)	6 (3.8)	44 (28.2)	48 (30.8)	44 (28.2)	13 (7.2)	11 (6.1)	30 (16.6)	12 (6.6)	114 (63.0)
17. การสูมไฟไล่ ยุงหรือ ใช้ไม้ติยุง ไฟฟ้าในการไล่ และกำจัดยุงวิธี หนึ่งเพื่อช่วย ลด ปริมาณยุง ที่มา กัด	21 (13.5)	20 (12.8)	53 (34.0)	40 (25.6)	18 (11.5)	34 (18.8)	20 (11.0)	84 (46.4)	15 (8.3)	27 (14.9)
18. การดูแลทำ ความสะอาด บริเวณรอบๆ บ้าน ไม่ให้หญ้า ขึ้น รกรุงรัง	66 (42.3)	32 (20.5)	26 (16.7)	24 (15.4)	4 (2.6)	129 (71.3)	20 (11.0)	10 (10.5)	7 (3.9)	5 (2.8)

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	พื้นที่ระบาด					พื้นที่ไม่ระบาด				
	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ เลย
19. การพับเก็บ เสื้อผ้า สิ่งของ เครื่องใช้และ จัด บ้านเรือน ให้เป็น ระเบียบ เรียบร้อย	62 (39.7)	52 (33.3)	34 (21.8)	3 (1.9)	4 (2.6)	143 (79.0)	26 (14.4)	5 (2.8)	3 (1.7)	3 (1.7)
20. การใช้ สารเคมีในการทา กันยุงหรือสารไล่ ยุงค่านึงถึงพิษภัย หรือโทษของ สารเคมีเหล่านั้น เสมอ	87 (55.8)	17 (10.9)	23 (14.7)	7 (4.5)	18 (11.5)	148 (81.8)	10 (5.5)	5 (2.8)	2 (1.1)	15 (8.3)

2.2 ระดับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติ จากการศึกษา พบว่า ระดับการปฏิบัติในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่ระบาด มีคะแนนการปฏิบัติ้น้อยมากกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด เมื่อจัดระดับการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกแล้วพบว่าประชาชนในพื้นที่ระบาดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงจำนวนน้อยกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด ประชาชนในพื้นที่ระบาดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางจำนวนน้อยกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด และประชาชนในพื้นที่ระบาดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำจำนวนมากกว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ระบาด ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 คะแนนความถี่เฉลี่ยและร้อยละของประชาชน(จำนวน) จำแนกตามความถี่ของพฤติกรรม การปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

พื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความถี่พฤติกรรมปฏิบัติ		
			สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ระบาด	48.55	9.832	4.5 (7)	48.1 (75)	47.4 (74)
ไม่ระบาด	54.70	10.209	5.5 (10)	71.8 (130)	22.7 (41)
รวม	51.85	10.481	5 (17)	60.8 (205)	34.1 (115)

2.3 การเปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรม การปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

2.3.1 พื้นที่และเพศ ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ที่มีการระบาดกับไม่มีการระบาด

และเพศของประชาชนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่า พฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลร่วมของพื้นที่ระบาดกับไม่ระบาดและประชาชนเพศชายกับหญิง ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างประชาชนชายกับหญิงและประชาชนในพื้นที่ระบาดกับไม่ระบาด พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า ประชาชนชายกับประชาชนหญิงและประชาชนในพื้นที่ระบาดกับไม่ระบาดมีพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 22 และตารางที่ 23

ตารางที่ 22 พฤติกรรมการปฏิบัติเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และเพศ

	พื้นที่ระบาด		พื้นที่ไม่ระบาด		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ชาย	48.08	9.08	55.41	10.33	51.80	10.37
หญิง	48.90	10.39	54.27	10.16	51.89	10.58
รวม	48.55	9.83	54.70	10.21	51.85	10.48

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติของประชาชนระหว่างพื้นที่และเพศ

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	3238.34	3238.34	32.04	.00
เพศ	1	2.08	2.08	.02	.87
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	1	77.94	77.94	.77	.38
ความคลาดเคลื่อน	333	33661.22	101.09		
รวม	336	36906.5816			

2.3.2 พื้นที่และอายุ ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ระดับกับไม่ระดับและอายุของประชาชนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่าพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลรวมของพื้นที่ระดับกับไม่ระดับและกลุ่มอายุของประชาชน ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับ พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า กลุ่มอายุของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับมีพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกันดังตารางที่ 24 และตารางที่ 25

ตารางที่ 24 พฤติกรรมการปฏิบัติเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และอายุ

	พื้นที่ระดับ		พื้นที่ไม่ระดับ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า39 ปี	47.46	9.22	52.61	11.91	49.82	10.79
40-50ปี	49.17	9.84	56.93	6.66	53.83	8.90
มากกว่า 50 ปี	49.03	10.42	53.78	11.63	51.60	11.30
รวม	48.55	9.83	54.70	10.21	51.85	10.48

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติของประชาชนระหว่างพื้นที่และอายุ

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	2828.70	2828.70	28.32	.00
อายุ	2	468.23	234.61	2.35	.10
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	2	148.83	74.91	.75	.47
ความคลาดเคลื่อน	331	33058.22	99.87		
รวม	336	36906.5816			

2.3.3 พื้นที่และการศึกษา ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ระดับกับไม่ระดับและการศึกษาของประชาชน ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่า พฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลร่วมของพื้นที่ระดับกับไม่ระดับและการศึกษาของประชาชน ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับ พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า การศึกษาของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับมีพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 26 และตารางที่ 27

ตารางที่ 26 พฤติกรรมการปฏิบัติเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และการศึกษา

	พื้นที่ระดับ		พื้นที่ไม่ระดับ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	48.41	8.97	54.73	10.35	52.15	10.28
สูงกว่าประถมศึกษา	48.86	11.53	54.48	9.54	50.83	11.15
รวม	48.55	9.83	54.70	10.21	51.85	10.48

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติของประชาชนระหว่างพื้นที่และการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	1957.06	1957.02	19.32	.00
การศึกษา	1	.56	.56	.01	.94
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	1	6.84	6.84	.07	.80
ความคลาดเคลื่อน	333	33734.40			
รวม	336	36906.5816			

2.3.4 พื้นที่และอาชีพ ผลการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ระดับกับไม่ระดับและอาชีพของประชาชนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่า พฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนไม่มีผลจากผลร่วมของพื้นที่ระดับกับไม่ระดับและอาชีพของประชาชน ซึ่งผลการเปรียบเทียบระหว่างอาชีพของประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับ พบว่า ผลการทดสอบให้ค่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ($p>0.05$) จึงสรุปว่า อาชีพประชาชนและประชาชนในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับมีพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 28 และตารางที่ 29

ตารางที่ 28 พฤติกรรมการปฏิบัติเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และอาชีพ

	พื้นที่ระดับ		พื้นที่ไม่ระดับ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เกษตรกรรม	48.85	9.32	55.34	9.49	52.69	9.93
อื่นๆ (ค้าขาย รับจ้าง ฯลฯ)	48.12	10.58	52.87	11.96	50.14	11.38
รวม	48.55	9.83	54.70	10.21	51.85	10.48

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติของประชาชนระหว่างพื้นที่และอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	2285.42	2285.42	22.71	.00
อาชีพ	1	183.81	183.81	1.83	.18
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	1	54.86	54.86	.55	.46
ความคลาดเคลื่อน	333	33511.99	100.64		
รวม	336	36906.5816			

2.3.5 พื้นที่และรายได้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า พื้นที่ระดับกับไม่ระดับและรายได้ของประชาชนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก แสดงว่าพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนแตกต่างกันเนื่องจากผลร่วมของพื้นที่ระดับกับไม่ระดับและประชาชนมีรายได้ต่างกัน จึงควบคุมรายได้ของประชาชนให้เท่ากัน และเปรียบเทียบต่อ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ ระหว่าง 30,001-50,000 บาท 50,001-70,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้ 70,001 บาทขึ้นไปในพื้นที่ระดับกับไม่ระดับมีพฤติกรรมการปฏิบัติแตกต่างกัน โดยประชาชนในพื้นที่ไม่ระดับมีพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออกมากกว่าประชาชนพื้นที่ระดับ ดังตารางที่ 30, 31 และตารางที่ 32

ตารางที่ 30 การปฏิบัติเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนแยกตามพื้นที่และรายได้

	พื้นที่ระดับ		พื้นที่ไม่ระดับ		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 30,000 บาท	49.76	8.54	49.92	13.73	49.87	12.21
30,001-50,000 บาท	46.16	8.68	56.39	8.84	51.83	10.10
50,001-70,000 บาท	46.17	10.53	57.46	6.38	52.25	10.19
70,001 ขึ้นไป	50.20	10.35	56.27	7.48	52.90	9.64
รวม	48.55	9.83	54.70	10.21	51.85	10.48

ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติของประชาชนระหว่างพื้นที่และรายได้

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นความอิสระ (df)	SS	MS	F	p
พื้นที่	1	3535.63	3535.63	36.90	.00
รายได้	3	535.86	178.62	1.86	.14
ปฏิสัมพันธ์ร่วม	3	1258.13	419.38	4.38	.01
ความคลาดเคลื่อน	329	31520.71	95.81		
รวม	336	36906.5816			

ตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติระหว่างประชาชนในพื้นที่ที่มีการระบาดและไม่มีการระบาด เมื่อ ควบคุมรายได้

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ต่ำกว่า 30,000					
พื้นที่ระบาด	25	49.76	8.53	0.06	0.95
พื้นที่ไม่ระบาด	51	49.92	13.73		
30,001-50.000					
พื้นที่ระบาด	37	46.16	8.68	5.28	0.000
พื้นที่ไม่ระบาด	46	56.39	8.84		
50,001-70,000 บาท					
พื้นที่ระบาด	24	46.17	10.53	4.58	0.000
พื้นที่ไม่ระบาด	28	57.46	6.38		
70,001 บาทขึ้นไป					
พื้นที่ระบาด	70	50.20	10.15	3.81	0.000
พื้นที่ไม่ระบาด	56	56.27	7.48		